

TFRS 18

กับการจัดหมวดหมู่รายได้-ค่าใช้จ่าย: งบการเงินที่เล่าเรื่องธุรกิจได้ชัดเจนขึ้น

สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์ อยู่ในกระบวนการจัดทำร่างมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 18 เรื่อง การแสดงรายการและการเปิดเผยข้อมูลในงบการเงิน (TFRS 18) ซึ่งคาดว่าจะมีผลบังคับใช้ในรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่ม ณ หรือ หลังวันที่ 1 มกราคม 2571

TFRS 18 จะมาแทนที่มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 1 เรื่องการนำเสนองบการเงิน (TAS 1) การเปลี่ยนแปลงนี้ส่งผลกระทบต่อทุกกิจการที่ใช้ TFRS เนื่องจาก TFRS 18 เป็นมาตรฐานฯ ที่กล่าวถึงรูปแบบและหลักการในการจัดทำงานงบการเงิน โดยพื้นฐานสำคัญของการเปลี่ยนแปลงครั้งนี้เพื่อให้งบการเงินสามารถเปรียบเทียบกันได้ดีขึ้นและให้ข้อมูลที่โปร่งใสมากยิ่งขึ้น

โดยแนวคิดหลักใหม่ที่นำเสนอใน TFRS 18 ได้แก่

โครงสร้างของ
งบกำไรขาดทุน

การนำเสนอและ
การเปิดเผยข้อมูล
เกี่ยวกับค่าใช้จ่าย

การเพิ่มเติมหลักการ
การรวมยอดและ
การแตกยอด

การเปิดเผยข้อมูล
มาตรวัดผลการดำเนินงาน
ที่นิยามโดยฝ่ายบริหาร
(Management-defined
Performance
Measures: MPM)

ทั้งนี้ หลักการสำคัญส่วนใหญ่ของ TAS 1 ยังคงถูกรักษาไว้หรือเปลี่ยนแปลงในระดับจำกัด ซึ่ง TFRS 18 ส่งผลกระทบต่อการนำเสนอและการเปิดเผยข้อมูลเท่านั้น โดยไม่ส่งผลกระทบต่อกรรับรู้หรือการวัดมูลค่าของรายการในงบการเงิน

1. โครงสร้างของงบกำไรขาดทุน

1.1 หมวดหมู่ (Categories)

รายการในงบกำไรขาดทุนจะถูกจัดกลุ่มเป็น 5 หมวด ได้แก่ การดำเนินงาน (Operating), การลงทุน (Investing), การจัดหาเงินทุน (Financing), ภาษีเงินได้ (Income taxes) และการดำเนินงานที่ยกเลิก (Discontinued operations) พร้อมทั้งมีการกำหนดค่านิยามและแนวทางในการจัดหมวดหมู่ไว้ด้วย เช่น รายได้จากเงินฝากธนาคาร เงินปันผลรับจากเงินลงทุนในบริษัทย่อย บริษัทร่วมและการร่วมค้า ให้รับรู้ในหมวดหมู่การลงทุน รายได้หรือค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการกู้ยืมจะแสดงเป็นหมวดหมู่การจัดหาเงินทุน เป็นต้น ส่วนรายการอื่น ๆ ที่ไม่ได้เข้าหมวดหมู่จะแสดงเป็นการดำเนินงาน

นอกจากนี้ สำหรับกิจการที่มีกิจกรรมของธุรกิจหลักตามที่ระบุไว้เป็นการเฉพาะ (Specified main business activities) ได้แก่

กิจการที่จัดหาเงินทุนให้กับลูกค้าเป็นกิจกรรมของธุรกิจหลัก เช่น ธนาคารและสถาบันการเงินอื่น และกิจการที่จัดหาเงินทุนให้กับลูกค้าเพื่อให้ลูกค้าสามารถซื้อสินค้าของกิจการ

กิจการที่ลงทุนในสินทรัพย์เป็นกิจกรรมของธุรกิจหลัก เช่น บริษัทที่ทำธุรกิจให้เช่าอสังหาริมทรัพย์เป็นธุรกิจหลัก และบริษัทประกันภัย

ในธุรกิจเหล่านี้ รายได้และค่าใช้จ่ายบางรายการที่โดยปกติจัดเป็นหมวดการลงทุนหรือการจัดหาเงินทุน จะถูกรวมอยู่ในหมวดการดำเนินงาน เพื่อสะท้อนผลการดำเนินงานของธุรกิจหลักอย่างชัดเจน ยกตัวอย่างเช่น ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ย ซึ่งถูกจัดไว้ในหมวดการจัดหาเงินทุนในกิจการทั่วไป จะถูกรวมอยู่ในหมวดการดำเนินงานของธนาคาร เป็นต้น

1.2 ยอดรวมและยอดรวมย่อย (Totals and subtotals)

TFRS 18 มีข้อกำหนดให้กิจการต้องแสดงยอดรวมและยอดรวมย่อยในงบกำไรขาดทุนเป็นอย่างน้อย ดังนี้

1) กำไรหรือขาดทุนจากการดำเนินงาน

2) กำไรหรือขาดทุนก่อนการจัดหาเงินทุนและภาษีเงินได้

3) กำไรหรือขาดทุน

2. การนำเสนอและการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับค่าใช้จ่าย

กิจการต้องจัดหมวดหมู่และนำเสนอค่าใช้จ่ายในหมวดการดำเนินงานของงบกำไรขาดทุนตามธรรมชาติของค่าใช้จ่าย หรือหน้าที่ของค่าใช้จ่าย หรือแบบผสมผสาน โดยพิจารณาว่าการนำเสนอแบบใดให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์กับผู้ใช้งบการเงิน ในกรณีที่จัดประเภทค่าใช้จ่ายในหมวดการดำเนินงานตามหน้าที่ กิจการต้องเปิดเผยยอดรวมของค่าใช้จ่ายตามธรรมชาติ 5 ประเภทสำคัญ ได้แก่ ค่าเสื่อมราคา ค่าตัดจำหน่าย ผลประโยชน์ของพนักงาน ขาดทุนและการกลับรายการขาดทุนจากด้อยค่า และผลของการปรับลดมูลค่า และการกลับรายการปรับลดมูลค่าของสินค้าคงเหลือ

3. การเพิ่มเติมหลักการการรวบยอดและการแยกยอด

TFRS 18 ขยายความเรื่องบทบาทของงบการเงินหลักและหมายเหตุประกอบงบการเงิน รวมถึงได้เพิ่มเติมหลักเกณฑ์การรวบยอดและแยกยอด เพื่อมุ่งเน้นการจัดกลุ่มรายการตามลักษณะที่มีร่วมกัน (Shared characteristics) ไว้ด้วยกัน และไม่รวมยอดสำหรับรายการที่ไม่มีลักษณะที่ร่วมกัน ยกเว้นรายการนั้น ๆ ไม่มีสาระสำคัญ ซึ่งทำให้ข้อมูลมีความสอดคล้องและชัดเจนยิ่งขึ้น

4. การกำหนดการเปิดเผยข้อมูลมาตรฐานวัดผลการดำเนินงานที่นิยามโดยฝ่ายบริหาร (Management-defined Performance Measures: MPM)

ในบางกรณี ผู้บริหารอาจสื่อสารผลการดำเนินงานของกิจการกับสาธารณะโดยใช้มาตรวัดผลการดำเนินงานนอกเหนือจากที่แสดงอยู่ในงบการเงิน ซึ่ง TFRS 18 กำหนดให้ข้อมูลทั้งหมดเกี่ยวกับ MPM รวมถึงวิธีการคำนวณและการกระทบยอดระหว่าง MPM กับยอดรวมย่อยที่เปรียบเทียบกันได้โดยตรงมากที่สุดไนงบการเงิน จะต้องเปิดเผยไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงิน

5. การเปลี่ยนแปลงอื่น ๆ

มาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับนี้ส่งผลต่อการนำเสนอและการเปิดเผยข้อมูลในบางประเด็น โดยเฉพาะอย่างยิ่งการแก้ไขมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 7 เรื่อง งบกระแสเงินสด (TAS 7) ที่กำหนดให้ “กำไรหรือขาดทุนจากการดำเนินงาน” เป็นจุดเริ่มต้นของการจัดทำกระแสเงินสดโดยวิธีทางอ้อม รวมถึงการยกเลิกทางเลือกเดิมในการนำเสนอดอกเบี้ยรับ - จ่ายและเงินปันผลรับ - จ่าย

ผลกระทบต่อผู้ใช้บริการเงิน

จะเห็นว่าการปรับปรุงมาตรฐานการรายงานทางการเงินดังกล่าวทำให้การจัดหมวดหมู่ในงบกำไรขาดทุนมีหลักการที่ชัดเจน ให้ข้อมูลต่อผู้ใช้บริการเงินตามหมวดหมู่แยกตามกิจกรรมในการดำเนินงานของบริษัท ทำให้ผู้ใช้บริการเงินสามารถประเมินผลการดำเนินงานของกิจการได้ชัดเจนขึ้นและเปรียบเทียบกับกิจการอื่นได้ดีขึ้น เพราะการจัดหมวดหมู่อยู่บนหลักการเดียวกัน นอกจากนี้ การจัดกลุ่มของรายการที่มีลักษณะร่วมกันไว้ด้วยกัน ทำให้ผู้ใช้บริการเงินสามารถเข้าใจในรายละเอียดของรายการได้ดีขึ้น เข้าใจได้ง่ายขึ้น อีกทั้งยังช่วยให้ผู้ใช้บริการเงินเข้าใจถึงผลการดำเนินงานในมุมมองของผู้บริหาร ในขณะเดียวกันก็สามารถเข้าใจว่าสิ่งที่ผู้บริหารสื่อสารอยู่นอกงบการเงินสามารถเชื่อมโยงมาที่ตัวเลขในงบการเงินอย่างไร

วันที่มีผลบังคับใช้และการเตรียมความพร้อม

TFRS 18 มีผลบังคับใช้กับทุกกิจการที่จัดทำงบการเงินภายใต้กรอบ TFRS โดยคาดว่าจะมีผลบังคับใช้กับรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่ม ณ หรือหลังวันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2571 ซึ่งครอบคลุมถึงการเงินประจำปีและงบการเงินระหว่างกาล โดยกิจการต้องปรับปรุงข้อมูลเปรียบเทียบย้อนหลังเมื่อใช้มาตรฐานฯ ดังกล่าวครั้งแรก

กิจการควรประเมินผลกระทบจากการนำ TFRS 18 มาใช้ โดยทบทวนแผนผังบัญชีและการจัดหมวดหมู่รายการในงบกำไรขาดทุน พร้อมปรับปรุงระบบและกระบวนการทำงานให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง รวมทั้งสื่อสารผลกระทบต่อตัวชี้วัดทางการเงินแก่ผู้มีส่วนได้เสีย เพื่อให้การนำมาตราฐานฯ มาปฏิบัติเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและราบรื่น

TFRS 18 คาดว่ามีผลบังคับใช้

รอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่ม ณ หรือหลัง
วันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2571

ควรเตรียมความพร้อม...

ทบทวนแผนผังบัญชีและการจัดหมวดหมู่รายการในงบกำไรขาดทุน

ปรับปรุงระบบและกระบวนการทำงานให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง

สื่อสารผลกระทบต่อตัวชี้วัดทางการเงินแก่ผู้มีส่วนได้เสีย

สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์ขอให้ผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชีและผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายร่วมติดตามและเตรียมความพร้อมเพื่อให้การนำ TFRS 18 ไปปฏิบัติเป็นไปอย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพต่อไป

ศึกษารายละเอียดเพิ่มเติมเกี่ยวกับ TFRS 18 ได้ที่

<https://short.tfac.or.th/v1/UB8pVKpln>

โดย นางสาววันดี สิริวัฒน

กรรมการในคณะกรรมการกำหนดมาตรฐานการบัญชี
โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการกำหนดมาตรฐานการบัญชี
สภาวิชาชีพบัญชี